

Nieuw Nederlands TLPST

Lesbrief 3 - December 2013

De laatste TLPST van 2013! Vanaf januari elke derde week van de maand in uw mailbox.
Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering?
Mail ons: redactie@tlpst.nl.

Armband en ringen vertalen gebarentaal

Chinese onderzoekers zijn druk bezig een geweldige uitvinding te ontwikkelen: een armband en een set van ringen om gebarentaal te lezen en de gebaren om te zetten in gesproken woorden.

> [Lees verder](#)

Kippensoep met noedels

Mensen die een tatoeage laten zetten, moeten uitkijken dat ze zich niet laten beetnemen. Dat bewijst een nieuwtje uit Brazilië. Daar is een tatoeëerder gearresteerd die rare teksten op het lichaam van klanten zette.

> [Lees verder](#)

De website van het jaar: Beter Spellen

De website Beterspellen.nl is in korte tijd heel populair geworden. Hij heeft nu ook een prijs gewonnen als 'website van het jaar 2013'.

> [Lees verder](#)

Namen voor je tenen

De vijf vingers aan een hand hebben allemaal een eigen naam (duim, wijsvinger, ...). Waarom de vijf tenen aan je voet dan niet?

> [Lees verder](#)

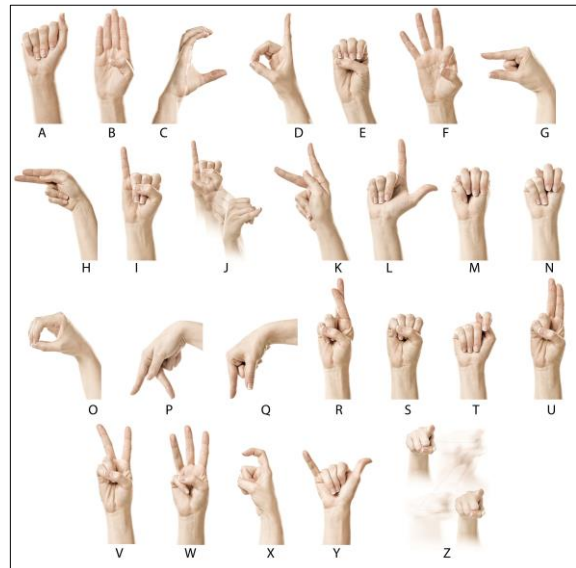
Armband en ringen vertalen gebarentaal

Chinese onderzoekers zijn druk bezig een geweldige uitvinding te ontwikkelen: een armband en een set van ringen om gebarentaal te lezen en de gebaren om te zetten in gesproken woorden.

Dat stelt doven in staat om te spreken met mensen die de gebarentaal niet beheersen.

De armband vertaalt ook de andere kant op: als de armband zinnen hoort, kun je de tekst lezen op het schermje van de armband.

[Kijk hoe de armband en de ringen eruitzien.](#) Het ontwerp zou geïnspireerd zijn op boeddhistische gebedskralen.

Vragen

- 1 Heb je weleens iemand gebarentaal zien gebruiken? Wanneer?
- 2 Hoe zou jij de volgende woorden uitbeelden?
 - aap
 - betalen
 - vechtpartij
- 3 Kijk op de website www.gebarencentrum.nl in het gebarenwoordenboek. Lijken de gebaren op de door jou bedachte gebaren?
- 4 Zoek in het gebarenwoorden drie woorden waarvan je de gebaren nooit zelf zou bedenken.
- 5 Zoek op wat vingerspellen is. Kun jij je eigen naam vingerspellen?
- 6 Wat lijkt je makkelijker: als Nederlander de Chinese taal leren, of als Nederlandse dove de Chinese gebarentaal leren? Leg je antwoord uit.
- 7 In de tekst hebben ze het over een nieuwe uitvinding. Wat kan de uitvinding precies?
- 8 Waarom is dit een belangrijke uitvinding, denk je?
- 9 Werk in tweetallen. Schrijf vijf zinnen op die je vaak in de klas gebruikt. Bedenk samen een gebarentaal om die zinnen aan elkaar duidelijk te maken. Je mag de hele zin in één keer duidelijk maken of woord voor woord uitbeelden.
- 10 Kies de best gelukte zin en gebaar de zin samen voor de rest van de klas. Begrijpt de klas wat jullie bedoelen?
- 11 Als meerdere tweetallen dezelfde zin hebben, bespreek dan de verschillen. Hoe kan het dat jullie dezelfde zin toch anders uitbeelden?

[> Terug naar de voorpagina](#)

Kippensoep met noedels

Mensen die een tatoeage laten zetten, moeten uitkijken dat ze zich niet laten beetnemen. Dat bewijst een nieuwtje uit Brazilië. Daar is een tatoeëerder gearresteerd die rare teksten op het lichaam van klanten zette.

Iemand die vroeg de naam van zijn moeder in Japanse tekens te tatoeëren, was heel tevreden over het resultaat. Maar eigenlijk stond er 'Ik haat mijn familie'.

Een andere klant vroeg de tekst 'God is liefde'. De tatoeëerder maakte ervan: 'Ik haat mijn baan'. En bij iemand anders verving hij 'Je zult oogsten wat je gezaaid hebt' door '[Kippensoep met noedels](#)'.

Vragen

1. Waarom zagen de klanten in de tekst niet meteen dat hun tatoeage fout gespeld was?
2. Vind je het grappig van de tatoeëerder? Leg je antwoord uit.
3. Ook beroemdheden zijn soms slachtoffers van mislukte tatoeages. [Lees dit artikel](#). Wat ging er fout bij de tatoeage van actrice Hayden Panettiere?
4. Als je kijkt naar de betekenis van Haydens tatoeage, wat maakt de fout dan extra grappig?
5. Als jij nu een tatoeage zou laten zetten, waar zou je dan voor kiezen?
6. Denk je dat je over tien jaar nog steeds voor dezelfde tatoeage zou kiezen? Leg je antwoord uit.
7. Tatoeage kan ook als werkwoord worden vervoegd. Wat is dan het infinitief?
8. Vul het werkwoord in de volgende zinnen in:
Hij nu een draak op haar rug.
Ben heeft zichzelf
De mannen vorige week het hele vrouwenelftal.

[> Terug naar de voorpagina](#)

De website van het jaar: Beter Spellen

De website Beterspellen.nl is in korte tijd heel populair geworden. Hij heeft nu ook een prijs gewonnen als 'website van het jaar 2013'.

Veel mensen zullen zich nauwelijks iets kunnen voorstellen dat saaier is dan spelling. Toch is de website Beterspellen.nl, die helemaal gewijd is aan de Nederlandse spelling, in korte tijd heel populair geworden. Mensen kunnen zich er gratis aanmelden en krijgen dan iedere dag een toetsje met vragen over spelling.

Waarom doen mensen dat? Sommigen zullen het nodig hebben voor hun werk of hun studie. Zo'n dagelijks toetsje is dan een speelse manier om je spelling te oefenen. Andere mensen vinden het misschien gewoon leuk om iedere dag wat aan hun spelling te doen. Ook aan het [Groot Dictee der Nederlandse Taal](#), dat woensdag 18 december op televisie komt, doen immers heel veel mensen puur voor hun lol mee.

Vragen

- 1 Welke redenen geeft de tekst voor de populariteit van Beterspellen.nl?
- 2 Ga zelf naar Beterspellen.nl en doe de test. Hoeveel procent scoor je?
- 3 Snap je de populariteit van de website? Leg je antwoord uit.

- 4 Vind jij goed spellen belangrijk? Leg je antwoord uit.
- 5 Klik op de link van het Groot Dictee der Nederlandse Taal.
Op de website hebben ze het over prominenten. Wat is een makkelijker woord voor prominenten?
- 6 Waarom gebruiken ze niet gewoon het makkelijkere woord, denk je?

- 7 Als mensen alleen in makkelijke woorden praten, noemen ze dat ook wel jip-en-janneketaal. Wat herken je in dat woord?
- 8 Waarom zouden ze het zo noemen?

- 9 Stelling: iedereen zou gewoon altijd in jip-en-janneketaal moeten praten.
Wat vindt de klas?
Eens: blijf zitten
Oneens: ga staan
Leg je mening uit.

[> Terug naar de voorpagina](#)

Namen voor je tenen

De vijf vingers aan een hand hebben allemaal een eigen naam (duim, wijsvinger, ...). Waarom de vijf tenen aan je voet dan niet?

Op de website Recensiekoning wordt van alles en nog wat gerecenseerd. Zo besprak een zekere Joost er in november [de mogelijkheid](#) om alle tenen aan je voet een eigen naam te geven.

Hij doet zelfs verschillende voorstellen. Een is bijvoorbeeld – een beetje saai – gebaseerd op de namen van vingers (duimteen, wijsteen, middelteen, ringteen, pinkteen), terwijl een ander lijstje bestaat uit 'smurfnamen': grote teen, potige teen, mopperteen, brilteen, tenin.

Waarom zouden tenen eigenlijk geen eigen namen hebben? Vermoedelijk komt het doordat we veel meer met onze vingers doen dan met onze tenen. Wijzen of een ring dragen, bijvoorbeeld. Er zijn trouwens talen, zoals het Italiaans, waarin ze helemaal geen apart woord voor *tenen* hebben. Die heten daar *dita*, net als vingers.

Vragen

- 1 Welke teen zou jij de naam grote teen geven? En welke potige teen?
- 2 Bekijk op de website de andere opties voor teennamen die Joost geeft. Voor welke optie zou jij kiezen? Leg je antwoord uit.
- 3 Bedenk zelf nog nieuwe namen voor je tenen.
- 4 Kun je nog iets bedenken wat geen naam heeft?
- 5 Welke Nederlandse woorden vind jij heel raar of lelijk? Noteer er minimaal vijf.
- 6 Bedenk voor elk woord een nieuw woord.
- 7 Op de website Recensiekoning.nl worden allemaal onzindingen gerecenseerd. Je kunt dus overal een recensie over schrijven. Kies een object uit je schooltas waar jij een recensie over gaat schrijven.
- 8 Maak twee rijtjes in je schrift. In het ene rijtje schrijf je op wat je goed vindt aan het object. In het tweede rijtje schrijf je op wat je stom vindt aan het object.
- 9 Schrijf in een paar zinnen op waarom je een recensie schrijft over het object.
- 10 Vertel in drie korte alinea's de positieve en negatieve punten van het object.
- 11 Schrijf onderaan een slot waarin je een conclusie geeft. Is het object vooral leuk of vooral stom?
- 12 Lees je recensie voor aan een klasgenoot. Is je klasgenoot het met jouw conclusie eens?

[> Terug naar de voorpagina](#)

Armband en ringen vertalen gebarentaal

- 1 t/m 5 Eigen antwoord.
 - 6 Het spellen van een woord aan de hand van een handalfabet heet vingerspellen. Het handalfabet is een verzameling gebaren waarmee alle letters van een alfabet worden uitgebeeld. (naar: www.doof.nl) Hier vind je een filmpje met het gebarentaalalfabet.
<http://www.schooltv.nl/hbb/2607922/filmpjes/item/3460343/alfabet-in-gebarentaal/>
 - 7 Gebarentaal omzetten in gesproken woorden en gesproken woorden omzetten naar tekst.
 - 8 Omdat doven nu makkelijker met anderen kunnen communiceren.
 - 9 t/m 11 Eigen antwoord.
-

Kippensoep met noedels

- 1 Omdat het in Japanse of Chinese tekens stond.
 - 2 Eigen antwoord.
 - 3 Er stond een i te veel in.
 - 4 Ze had in het Italiaans 'leven zonder spijt' getatoeëerd. Als ze zich daaraan houdt, moet ze dus ook geen spijt van de mislukte tatoeage krijgen!
 - 5 en 6 Eigen antwoord.
 - 7 Tatoeëren.
 - 8 Hij **tatoeëert** nu een draak op haar rug.
Ben heeft zichzelf **getatoeëerd**.
De mannen **tatoeëerden** vorige week het hele vrouwenelftal.
-

De website van het jaar: Beter Spellen

- 1 t/m 4 Eigen antwoord.
 - 5 Beroemdheden. (Of: BN'ers voor de Nederlanders; in Vlaanderen heten dat BV's – Bekende Vlamingen.)
 - 6 Eigen antwoord. Bijvoorbeeld: omdat er in het dictee ook veel moeilijke woorden zitten en ze de taal op hun website daarom ook niet te simpel willen maken.
 - 7 Het boek Jip en Janneke.
 - 8 Bijvoorbeeld: omdat in het boek heel simpele woorden worden gebruikt.
 - 9 Eigen antwoord.
-

Namen voor je tenen

- 1 t/m 12 Eigen antwoord.
-